

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.fma.b@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet En ny riksbankslag (SOU 2019:46)

Riksrevisionen har beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet om en ny riksbankslag. Riksrevisionen har valt att begränsa sitt yttrande till de frågor som berör den egna myndigheten.

9 kap. 13 § andra stycket regeringsformen (avsnitt 1.1, 28.2 och 39.1)

Riksrevisionen anser att det i den fortsatta beredningen av lagförslagen bör klargöras att Riksrevisionens rätt att, vid effektivitetsrevision, lämna förslag om alternativa åtgärder för att uppnå avsedda resultat avseende t.ex. måluppfyllelse inte strider mot det unionsrättsliga instruktionsförbudet så som det föreslås genomföras i 9 kap. 13 § RF.

7 kap. 9 § riksdagsordningen (avsnitt 1.2, 33.6.4 och 39.2)

Riksrevisionen önskar, för det fall att förslaget till ändring i 7 kap. 9 § riksdagsordningen genomförs, ett klargörande av att finansutskottets uppdrag att granska Riksbankens måluppfyllelse och effektivitet inte begränsar Riksrevisionens uppdrag avseende samma frågor. Ett sådant klargörande skulle lämpligen kunna ske i författningskommentaren till den föreslagna bestämmelsen.

8 kap. 4 § och 12 kap. 7 § förslag till ny lag om Sveriges riksbank (avsnitt 1.3, 29.7 och 39.3)

Riksrevisionen ifrågasätter lämpligheten i att fördela ansvaret för innehållet i Riksbankens årsredovisning mellan fullmäktige och direktion på det sätt som föreslås i 8 kap. 4 § förslaget till ny lag om Sveriges riksbank.

Riksrevisionen granskar årsredovisningen som en helhet. En förutsättning för att redovisningen i balansräkning och resultaträkning (som föreslås ligga under fullmäktiges ansvar) är tillförlitlig är bland annat att det finns en god intern styrning och kontroll, vilket redovisas i förvaltningsberättelsen (som föreslås ligga under direktionens ansvar). På motsvarande sätt förutsätter mycket av det som anges i förvaltningsberättelsen att myndighetens redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. För det fall att förslaget ska genomföras behövs en fördjupad analys av vad det uppdelade ansvaret mellan fullmäktige och direktion innebär för Riksrevisionens bedömning av om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut vid sin granskning av Riksbankens årsredovisning.

5 § lagen om revision av statlig verksamhet m.m. (avsnitt 1.12, 33.6.6 och 39.12)

Riksrevisionen anser att ändringarna i 5 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. inte ska genomföras på det sätt som utredningen föreslår.

Den föreslagna ändringen i första stycket är tänkt att endast vara en språklig justering. Den riskerar dock att uppfattas som en förändring av Riksrevisionens generella uppdrag inom den årliga revisionen, särskilt mot bakgrund av utredningens uppgift om att Riksrevisionens årliga revision därmed inte bara ska omfatta sådant som ska tas upp i årsredovisningen. Det pågår vidare ett utvecklingsarbete inom Riksrevisionen som är tänkt att förstärka granskningen av bland annat Riksbankens regelefterlevnad. En språklig justering av myndighetens uppdrag riskerar att störa det utvecklingsarbetet.

Den granskning av Riksbankens regelefterlevnad som utredningen vill åstadkomma genom ändringen i 5 § tredje stycket lagen om revision av statlig verksamhet m.m. kräver andra ändringar i Riksrevisionens uppdrag, framför allt i 3 § samma lag. För sådana ändringar skulle ytterligare beredningsunderlag behöva tas fram. Innan en ytterligare utredning om förändring av Riksrevisionens uppdrag vidtas anser dock Riksrevisionen att möjligheten att få till stånd en väl avvägd granskning av Riksbankens regelefterlevnad på annat sätt först bör övervägas.

När det slutligen gäller tillägget i 5 § tredje stycket lagen om revision av statlig verksamhet m.m. om att revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida Riksbankens vinstdisposition är korrekt anser Riksrevisionen att det bör göras en justering av lagtexten så att det framgår att uttalandet ska avse frågan om vinstdispositionen är i överensstämmelse med vad som föreskrivs i lagen om Sveriges riksbank. Förslag till ny lagtext finns i bilagan till detta remissvar.

Övrigt

När det gäller förslagets ekonomiska konsekvenser kan konstateras att utredningens beräkning av kostnaderna för Riksrevisionens del saknar förankring i en grundlig utredning av de verkliga kostnaderna. Mot bakgrund av de oklarheter som finns kring vad utredningens förslag egentligen innebär för Riksrevisionens grundläggande uppdrag inom årlig revision utgår Riksrevisionen från att lagstiftaren kommer att återkomma till myndigheten i denna fråga för det fall att förslagen kommer att genomföras i denna del. Den omständigheten att Riksrevisionen lägger till ett uttalande om Riksbankens vinstdisposition i sin revisionsberättelse innebär dock inga större ekonomiska konsekvenser för Riksrevisionen.

När det gäller frågan om ikraftträdande vill Riksrevisionen framhålla att om förslagen träder i kraft den 1 januari 2023 så bör det framgå av övergångsbestämmelserna att eventuella ändringar som rör Riksrevisionens revisionsberättelse för Riksbanken gäller fr.o.m. den revisionsberättelse som ska lämnas senast en månad efter det att årsredovisningen för år 2023 har lämnats enligt vad som anges i 10 § tredje stycket lagen om revision av statlig verksamhet m.m.

Riksrevisor Helena Lindberg har beslutat detta remissvar. Chefsjurist Petra Bergman har varit föredragande. Enhetschef Håkan Jönsson och revisionsråd Jonas Hällström har deltagit i den slutliga handläggningen.

Helena Lindberg

Petra Bergman

En närmare beskrivning av Riksrevisionens nuvarande uppdrag, särskilt inom årlig revision, och förklaringar till Riksrevisionens ställningstaganden framgår av bilaga till detta yttrande.